K O M U N I K A T S.A.R.P. Nr.5.

Stowarzyszenie Architektów R.P.
Oddział Krakowski, ul.Mikołajska 8

*

czerwiec 1952r.

*

Treść komunikatu:

TADEUSZ PTASZYCKI: NOWY ETAP PRAC ODDZIAŁU KRAKOWSKIEGO

Mocne i zorganizowane środowisko archetektoniczne powiązane w konsekwentnym wysiłku pracy zawodowej z innymi grupami zawodów technicznych i twórczości artystycznej jest warunkiem realnej walki o nową Architekturę. Nowy statut SARP, nowa forma aktywizacji środowiska architektonicznego wprowadza szereg zasadniczych bodźców w stosunkach architekta do Stowarzyszenia i Stowarzyszenia do jego członków.

240 architektów zorganizowanych w Oddziale krakowskim jest ilością przeciętną gdyż rygory organizacyjne /statutowe/ niestety muszą regulować zawinione, niewykonane zobowiązania członkowskie jak również należy podkreślić fakt licznego napływu nowych członków z grona młodzieży architektonicznej. Ruch osobowy na tym etapie naszych prac jest wysoce znamienny. Tylko silne, zorganizowane, prowadzące świadome działanie programowe Stowarzyszenie może

być uznawane przez społeczeństwo jako słuszne i pożyteczne w swej wartości zawodowej. Wielki wysiłek o jakości Architektury przeprowadzony na obszarze całej Polski w ramach naszego Stowarzyszenia /wystawy regionalne, publiczne dyskusje nad realizacjami, publikacje, piśmiennictwo i szerokie przygotowania do Krajowej Narady Architektów i Wystawy/ jest jedynie słusznym kierunkiem wzmożonego działania. Rozwijana akcja konkursów alternatywnych rozwiązań, to droga do twórczego awansu nowych zespołów i jednostek w naszej pracy. Okrzepnięcie organizacji projektowania w pracowniach biur projektowych i już istniejąca możność analizowania ich dorobków mogą świadczyć o postępie i rozwoju warsztatu pracy. Krakowski Oddział na ostatnim etapie swego działania przeprowadził szeroką akcję aktywizacji członków, stworzył warunki organizacyjno-gospodarcze dla dalszej pracy Stowarzyszenia, podjął duże wysiłki na terenach zewnętrznych w stosunku do Władz i społeczeństwa o przywrócenie uznawania faktu istnienia SARP-u Krakowskiego jako rzeczy naturalnej i realizującej uprawnienia architekta w decydowaniu o problemach architektury i budownictwa. Sądzimy, że pomoc szerokiego grona Kolegów w tych chyba uzasadnionych wysiłkach staje się probierzem więzi organizacyjnej. ~~Jesteśmy~~ z całym uznaniem dla kilkudziesięciuosobowego zespołu "rozszerzonego Zarządu", który w ramach prac szeregu komisji, akcji organizacyjnych, środowisk kół przy zakładach projektowania i uczelni architektonicznej, wśród organizacji zawodowych i społeczenstwa krakowskiego rozbudowują rozległą platformę dla wyrównania dotychczasowych strat z opóźnień w działaniu na kierunku zbliżenia ubiegłego okresu potwierdzają zasadę, że prawdziwa więź organizacyjna w słusznej sprawie nie może uznawać na szczęście już zanikającej obojętności i bierności niektórych członków Oddziału. Rzecz oczywista, że prawa i obowiązki nie realizowane stają się przyczyną zahamowań, jeżeli nie szkodnictwa w wysiłkach o prawdziwość pracy zawodowej, o jej poziom i użyteczność społeczną. Szeroki posiadamy program działania. W jego ramach mieści się cała skala z zagadnień od problemów ideologicznych do spraw bytowych w skali zadań i roli twórczości architektonicznej. Nie przytaczamy przykładów zrealizowanych i realizowanych w ramach naszej pracy organizacyjnej. Aktywny członek naszego Stowarzyszenia jest ich współpracą. Obojętny, oczywiście ich nie zauważa i dla niego nie są one przez nas podejmowane.

Architekci środowiska krakowskiego rozwijając głęboką tradycję ośrodków zorganizowanej pracy twórczej z żywą uwagą śledzą osiągnięcia i myśl innych Oddziałów rozwijając wartości własne. Koledzy z oddziałów SARP, katowickiego i kieleckiego informują nas o organizacji pracy zawodowej i życiu stowarzyszenia w przebiegu lat ostatnich.

NOTATKA INFORMACYJNA Z TERENU KATOWICKIEGO ODDZIAŁU SARP.

Mówić o życiu z "SARP" w chwili obecnej możemy tylko na analitycznej bazie jego rozwoju w całym okresie powojennym. Od pierwszych chwil wyzwolenia Kraju z niewoli hitlerowskiej architekci śląscy biorą jak najbardziej aktywny udział w odbudowie i rozbudowie osiedli i zakładów przemysłowych Śląska. Stowarzyszenie grupuje szerokie rzesze twórczych jednostek i przejawia ożywioną działalność.

./.

Najważniejszymi wydarzeniami tego okresu to szereg wycieczek i konkursów, w których członkowie Oddziału biorą żywy udział.

Dalsze lata rozwoju życia Oddziału upływają pod wpływem szeregu okoliczności, które z mocą atakują wrażliwy organizm organizacji. Stowarzyszenie nie było przygotowane i nie mogło przygotować swoich członków na przyjęcie stanowiska wynikającego z nakreślonych nowych ram życia państwowego. Wyniki tego nie dają czekać na siebie długo.

Oddział miast nawiązać do ogólnych wytycznych, zajął stanowisko wyczekujące, podobnie zresztą jak działo się to w innych ośrodkach a większość Kolegów przestała się interesować życiem SARP-u. Zarząd Oddziału pozostawiony sam w sobie boryka się z trudnościami a wszelkie usiłowania w utrzymaniu dyscypliny organizacyjnej pozostają bez wyniku. Architekci śląscy pochłonięci zmianami systemu pracy twórczej nie mogli pogodzić tego zagadnienia z koniecznością pracy w Stowarzyszeniu. Momentem zwrotnym w życiu Stowarzyszenia jest okres roku 1950.

Dzięki wysiłkom nowego Zarządu Oddziału wszelkie prace SARP na terenie Śląska zostają reaktywowane i rozwijają się do chwili obecnej. W chwili obecnej Oddział SARP zrzesza ok. 80 członków zgrupowanych w 6 kołach terenowych, które z kolei tworzą dwa silne ośrodki architektoniczne w Gliwicach i Katowicach. Ośrodek Gliwicki oprócz normalnej pracy organizacyjnej, cotygodniowych zebrań, herbatek i wycieczek opiekuje się studiującą młodzieżą na Wydziale Architektury Politechniki Gliwickiej. Praca Oddziału idzie w kierunku popularyzacji zagadnień architektury i urbanistyki, krytyki twórczych osiągnięć architektów, opieki nad kształcącymi się kadrami, dokształceniem członków i organizowaniem życia towarzyskiego, reprezentowania wobec władz polityki architektonicznej SARP-u.

Dotychczas przeprowadzono 5 zebrań poświęconych krytyce projektów, wykonywanych przez Państwowe Biura Projektowe, urządzono 3 wycieczki, i dwa zebrania towarzyskie połączone z dyskusją. W chwili obecnej są w przygotowaniu opracowania na temat przeszłości architektonicznej Ziemi Śląskiej i przeglądu dorobku architektonicznego na Śląsku z bogato ilustr. zdjęciami. Na terenie Oddziału ponadto prowadzą pracę Kom.Tw.Arch. i Kolegium Sekr. i Sędziów Konkursów. Z zagadnień będących przedmiotem prac Komisji Konkursu jest obecnie zorganizowanie konkursu zamkniętego na planetarium w Parku Kultury i Wypoczynku w Katowicach.

NOTATKA INFORMACYJNA Z TERENU KIELECKIEGO ODDZIAŁU SARP.

Nieliczne stosunkowo środowisko architektoniczne Kielc, rekontuje się z większych ośrodków Polski jak: Warszawa, Kraków i inne. Większość to architekci z Warszawy, którzy znaleźli się tutaj w latach 1943 - 44 i spowodowali znaczne ożywienie działalności architektonicznej. Stworzono m.in. inspirowane przez prof.Pniewskiego tajne kursy architektoniczne które po wyzwoleniu już w ramach tzw. "Tymczasowych Kieleckich Kursów Akademickich" uwzględniły niektóre przedmioty z zakresu programu wydziału Architektury prowadzone, przez prof.prof. Skorewicza, Pniewskiego, Kaminskiego, kol.kol,Żukowskiego, Króla.

Równocześnie powstała pracownia architektoniczno-konserwatorska z siedzibą w lokalu Muzeum Świętokrzyskiego w Kielcach z szeroko zakreślonym planem działania.

Powstał tam m.i. projekt regulacji miasta Kielc wg. koncepcji prof.Pniewskiego oraz, cały szereg projektów z zakresu konserwacji zabytków regionu kieleckiego. Jedną z większych i ciekawszych prac związanych z zabezpieczeniem zabytków wykonanych w tym okresie było opracowanie planu zagospodarowania przestrzennego dla zabytkowej osady obronnej z XIV wieku Szydłów, dla którego dzięki zrozumieniu władz zdołano przeprowadzić scalenie zarówno wewnątrz murów obronnych jak i poza ich obrębem.

W tak stworzonych ramach przystąpiono do odbudowy obiektów zabytkowych, które bądź zrekonstruowano i oddano do użytku jak fara, kościół W.W.Świętych, Brama Krakowska, bądź też zabezpieczono /Sala Rycerska, Skarbczyk/.
Całość robót była prowadzona przez kol.Jerzego Żukowskiego.

Poza tym przystąpiono do odbudowy i przebudowy ratusza i Zamku Szydłowca /kol.St.Skibniewski/, Zamku w Chęcinach i innych.

Poważnym wkładem w dziedzinie urbanistyki są pozostawione prace zmarłej już niestety ko. Buckiewicz m.in. plan zabudowy Pinczowa.

Prace wymienione są drobnym fragmentem wkładu architektów Oddziału Kieleckiego w zabezpieczeniu i odbudowie zabytków, którego inicjatorem i gorącym propagatorem był przebywający w Kielcach w pierwszych latach po wojnie prof.Pniewski.

W miarę stabilizowania się stosunków gospodarczych, powstały urzędy planowania i panstwowe biuro projektów, które dziś /Miastoprojekt-Wschód/ jest największym ugrupowaniem architektów i urbanistów w województwie w liczbie 15-tu.

Opracowywane tu zadania charakteryzuje wprawdzie stosunkowo nieduża skala jednak duża różnorodność w tematyce:
Od projektów architektonicznych jak, Zespoły Budynków Ośrodka Szkolenia Zawodowego, Biurowiec Sądu, N.I.K., Izby Skarbowej, Biurowca P.Z.P.R. i innych poprzez projekty architektoniczno-urbanistyczne jak np. plany zagospodarowania placu Bohaterów Stalingradu w Kielcach, Placu Jagiellonskiego w Radomiu i urbanistycznych jak plan zagospodarowania Kielc, ttzw. Wielkiego Sandomierza, Radomia, Starachowic, Jędrzejowa i całego szeregu mniejszych miast i wsi współdzielczych województwa - do projektów konserwatorskich włącznie.

Powstały w roku 1946 Kielecki Oddział SARP liczy dziś 26 - członków, w tym 10-członków nadzwyczajnych napływających tu przeważnie z uczelni Krakowskiej.

Obecny Zarząd Oddziału wybrany w marcu b.r. w osobach kol.kol. J.Żukowskiego /prezes/, St.Skibniewskiego /przewodn.Kom.Tw.Arch./ T.Kościelnego /sekretarz/, Biłowickiego /skarbnik/, Marszałowicza /Kom.Tw.Arch./, postawił przed sobą zadanie wzmożenia działalności Oddziału mający na celu w pierwszym rzędzie dbałość o wysoki poziom prac kolegów projektantów.

Powołana, przewidziana nowym statutem SARP Komisja Twórczości Architektonicznej organizuje odczyty oraz wycieczki regionalne, wciągając do tej akcji czołowych naukowców Kielc m.i. dr. Przypkowskiego, interesującego się żywo problemami architektury

- historia sztuki, mgr Krügera, konserwatora wojewódzkiego - wybitnego znawcę regionu, dalej prelegentów z Zarządu Gł. SARP oraz chętnych kolegów miejscowych.

Sekcja Krytyki Architektonicznej organizuje ogólne dyskusje nad wykonywanymi projektami połączone z oprowadzeniem przez autora po obiektach już zrealizowanych jak biurowiec N.I.K./kol. Król/, Technikum Chemiczne /kol.Żukowski/, biurowiec P.P.K. "Ruch" /kol.Kowalczewski/, Sala Koncertowa /kol.Szostakiewicz/, biurowiec P.Z.P.R. /kol.Żukowski/ i innych.

Dyskusja nad planem zagospodarowania Sandomierza /autor kol. kol. Skibniewscy/ połączona będzie z wycieczką w teren.

Realizacja zakreślonego planu przyczyni się niewątpliwie do pogłębienia znajomości form i układów architektury regionu Świętokrzyskiego i znajomości zasad klasycznej kompozycji i umiejętności operowania klasyczną formą, które wyzyskane w bezpośredniej praktyce projektowej przyczynią się niewątpliwie do umacniania realizmu socjalistycznego na terenie naszego Oddziału.

T.PTASZYCKI: REGIONALNY POKAZ ARCHITEKTURY KRAKOW 15 - 29 CZERWIEC 1952 r.

Oddział Krakowski SARP jako współorganizator pierwszego Regionalnego Pokazu Prac Kolegów Architektów projektujących dla terenów: Górnego Śląska, Kielc, Rzeszowa i Krakowa bierze na siebie obowiązki za przebieg organizacyjny i jakość całokształtu pokazu. Ośrodek wielkiej architektury historycznej staje się terenem przeglądu nowej twórczości architektonicznej lat 1951-1952 w zakresie pełnego profilu projektowania architektonicznego. Celem RPA jest podniesienie poziomu twórczości w kierunku realizmu socjalistycznego w architekturze przez krytyczną konfrontację projektów architektonicznych, opracowanych w ramach państwowych biur projektowych. Chcemy zbliżyć architekturę do społeczeństwa na etapie projektu przez publiczny charakter pokazów, połączonych z akcją popularyzacyjną. Tak więc RPA organizowane kolejno w Warszawie, Poznaniu, Gdańsku i Krakowie obejmą zasięgiem cały kraj i całą współczesną twórczość architektoniczną okresu ostatniego, Zadaniem głównym staje się krytyczna i samokrytyczna ocena wszystkich zebranych na pokazie projektów, w oparciu o publiczne, fachowe i powszechne zebrania dyskusyjne i ankiety, oraz zformułowania Kolegiów Oceny, powołanych przez Oddział SARP w porozumieniu z C.Z.B.P. i Dyrekcjami Biur Projektowych, biorących udział w Wystawie. W ramach pokazu odbędzie się eliminacja projektów, przeznaczonych do ekspozycji na pierwszej Krajowej Wystawie Architektury we wrześniu 1952 w Warszawie.
Organizujemy 5 zebrań publicznych z szeroką akcją zbliżenia architektury do społeczeństwa RPA Kraków obesłane zostaje przez 130 projektów wyeliminowanych przez powołane Kolegium Oceny z pośród prac zgłoszonych przez Biura Projektowe. Na pokazie eksponujemy tylko projekty zlokalizowane na terenie danego regionu.

Tematyka pokazów obejmuje wszystkie dziedziny projektowania architektonicznego a zwłaszcza: mieszkalnictwo, przemysł i zakłady pracy użyteczność publiczna /szkoły, szpitale, sport, zieleń itp/ kultura /teatry, domy kultury, kina/ architektury wsi, budownictwo specjalne /kolejowe i inne/ administracja i siedziba władz, odbudowa zabytków. W ramach pokazu wystawione będą przykładowe opracowania młodzieży uczelni architektonicznych i plastycznych. Jako podstawa dyskusji na RPA proponowany jest następujący układ tematowy:

1. O c e n a   u r b a n i s t y c z n a. Stopień i sposób nawiązania do kompozycji miasta oraz najbliższego otoczenia. Stopień czytelności i regularności układu urbanistycznego w planie generalnym i - kompozycji brył. Uwzględnienie postulatu ekonomicznie uzasadnionej, zwartej i architektonicznie jednolitej koncepcji miasta z ogólną intensyfikacją jego zabudowy. Stopień przezwyciężania tendencji do opracowania lokalizacji i nieregularności architektonicznej.
2. O c e n a   r o z w i ą z a n i a,   przestrzennego zadanej funkcji / z uwzględnieniem wymagań ekonomicznych/. Właściwe rozwiązanie programu użytkowego i ideowego oraz ustalenie miejsca zadanej funkcji w całokształcie procesów społecznych Polski Ludowej. Wygodne, czytelne, zwarte i ekonomicznie uzasadnione rozwiązanie funkcjonalne. Stopień przezwyciężenia schematyzmu w oparciu o konkretne pojęcia życiowe i zadania projektu.
3. O c e n a   e k o n o m i c z n o - t e c h n i c z n a. Wielkość nakładów, wartość użytkowa i postęp techniczny. Stopień uwzględniania wymagań standaryzacji elementów oraz uprzemysłowienia i mechanizacji procesów budowlanych. Celowość zastosowanej konstrukcji.
4. O c e n a   p o z i o m u   k u n s z t u   a r c h i t e k t o n i c z n e g o. Inwencja i logika w założeniu koncepcji ogólnej oraz dostosowanie do niej tektoniki, proporcji i plastyki brył. Realizm podania graficznego projektu. Przezwyciężenie tendencji do schematycznych rozwiązań konstrukcyjnych.
5. O c e n a   n a w i ą z a n i a   d o   t r a d y c j i. Stopień wykorzystania i twórczej kontynuacji postępowych zdobyczy architektury polskiej i światowej pod kątem treści użytkowej i ideowej obiektu. Stopień przezwyciężenia tendencji kosmopolitycznych oraz skłonności do uproszczonej stylizacji tradycji, umiejętność oddzielnie istotnych zdobyczy spuścizny od jej rysów już nieżywotnych i ograniczonych /drobnoskalowość, ubóstwo zabudowy miasteczek itp./
6. O c e n a   o b r a z u   a r c h i t e k t o n i c z n e g o   j a k o   s y n t e z y   i d e o w e j   e l e m e n t ó w   p r o j e k t u. Zgodność obrazu z treścią i przeznaczeniem użytkowym obiektu. Emocjonalność wyrazu architektonicznego jego komunikatywność i wartości wychowawcze. Stopień przezwyciężenia tendencji do niewyrazistości architektury, puryzmu i bezduszności. Stopień odzwierciedlenia w obrazie socjalistycznej treści epoki z jej humanizmem, optymizmem, demokratyzmem i bogatą wielostronnością zjawisk.

Obywatel Prezydent postawił zadanie:
"Nie wolno nam się zadawalać dotychczasowymi osiągnięciami. Jest naszym gorącym pragnieniem aby powstały u nas dzieła godne naszej wielkiej epoki, godne naszego narodu."

Prowadzimy samokrytyczną walkę o jakość Twórczości Architektonicznej, o nową Architekturę.

REGIONALNY POKAZ ARCHITEKTURY W WARSZAWIE - Sprawozdawca kol. Fryderyk Tadanier.

W ramach organizacyjnych R.P.A. w Warszawie obejmującego województwa Białostockie, Lubelskie, Warszawskie i M.Stoł.Warszawę odbyły się w dniach: 21 i 22 maja br. obrady fachowe z referatami obejmującymi całokształt zagadnienia architektonicznego na tle pracy zainteresowanych Biur Projektowych w latach 1951 i 1952.

Obradom przewodniczył kol.Jaszuński i miały one następujący program:

1/ Referat kol.Szymborskiego na temat problemów współczesnej architektury.

2/ Sprawozdanie Kolegium Opiniodawczego /przew.kol.Karpiński/ dot.oceny projektów R.P.A., oraz ich zakwalifikowania na wrześniową wystawę architektury./

3/ Dyskusja.

Referat Kol.Szymborskiego był według jego wypowiedzi opracowaniem kolektywnym. Pokazy regionalne architektury i ich ocena mają stanowić lekcję realizmu socjalistycznego w architekturze. Nowy styl życia i rozmach w budownictwie nakładają na architektów odpowiedzialność za ich twórczość.

Realizacja projektów wykazuje, że jesteśmy na właściwej drodze i możemy się już wykazać pozytywnymi wynikami a niejednokrotnie osiągnięciami o nieprzeciętnych walorach /teatry w Warszawie, Miasto Nowa Huta, Polski Pawilon Wystawowy w Moskwie/. Notuje się również wyniki ujemne i mało przemyślane przyczym zaznacza się brak aktywności architektów o ile chodzi o zbliżenie ich twórczości do wymogów i potrzeb społeczeństwa, oraz jego ujawniającej się niesnobistycznej pasji do życia. Architekt poza należytym opracowaniem zagadnienia włada majątkiem narodowym i musi pracować z nastawieniem ideowym za zrozumieniem i spożytkowaniem dorobku narodowego dając zarazem swej pracy sens realistyczny, przez wniknięcie w ekonomię i koszta realizacyjne budowli. Samokrytyczna ocena, przyznanie się do błędnych rozwiązań i dążenie do ich ulepszenia to właściwa racja dla słuszności organizacji Pokazów Architektury.

Komisja Oceny Projektów pracowała na zasadzie szczegółowej karty oceny /kryteria/, oraz podała wyniki działania w szczegółowym operacie według tematyki zagadnień, uzasadniając kwalifikowanie prac na wystawę wrześniową. Wadą kryteriów oceny według mnie, są zbyt zawikłane ujęcia tematyki w niektórych punktach, które

muszą potem siłą rzeczy stawiać kolegium wobec trudności przy zajęciu stanowiska kwalifikacyjnego. Dyskusja nad poruszonymi zagadnieniami przebiegała niezbyt żywo. Skrytykowani autorowie nie ujawniali tendencji do obrony swych pozycji tak, że poszczególne wypowiedzi uczestników narad dotykały różnych problemów w formie dość niezorganizowanej. Obojętny stosunek do pokazu architektonicznego jak wynika z uczestnictwa w naradach kolegów Oddziału warszawskiego wydaje się niezrozumiały w okresie szerokiej walki o nową architekturę. Kol.Kol. Garliński i Szymborski zwrócili przy tym uwagę na pewne niedomogi organizacyjne pokazu, których wynikiem był brak zainteresowania Władz, Prasy i mały udział społeczeństwa w obradach. Ponadto kolega Garliński stwierdził po stronie projektantów pewne ociąganie się w przedstawieniu swych prac, gdyż jego zdaniem pokaz był raczej niekompletny. Ogólny przegląd pokazu zobrazował kol. J.Wierzbicki rozprawiając się szczególnie z monotonią fasad z powodu nadużywania okładzin kamiennych.

Zarzuca przy tym, że Komisja oceny nie zasięgała wyjaśnień projektantów.

Poza tym omówił w ogólnej formie sprawę projektu pałacu Kultury. W tej sprawie Kol. Brzuchowski stwierdził, że przedstawiona na pokazie makieta wykoślawiła w wielu miejscach walory projektu. W dalszej dyskusji zabierali głos: Kol.Kol. Gutt, Tomaszewski i Brzuchowski, zaś kol.Kryniewicki przedstawił trudności z jakimi się borykają projektanci budownictwa przemysłowego. Poruszony przez niego temat projektowania attyk, - kontynuował w dalszym ciągu kol. Tadanier zwracając uwagę na trudną stronę konstrukcyjną tego zagadnienia. Ponadto Kol.Tadanier podkreślił sprawę konsekwencji krytyki pewnych projektów na pokazie, ze względu na inwestorów, którzy oczekują bezwzględnie dobrych prac. Sprawa ta powinna być jego zdaniem przedmiotem rozwagi Centralnego Zarządu B.P.

W drugim dniu obrad Kol.Jastrzębski omawiał stosunek racjonalnego nauczania do zadań architektów, zaś Kol.Barański rozprawiał się z systemem oceny projektów przez Rady Techniczne, które według niego często wykoślawiają intencje autora.

Po wypowiedziach Ko. Sadłowskiego /schematy szpitala/ oraz Kol. Ptic - Borkowskiego i Goldzamta /różnica rozpiętości twórczych w projektach C.D.T. i Teatr Wielki/. Kol. Krug rozprawił się z niedociągnięciami tak zwanego Ronda, nieuwzględnionymi przez Komisję Oceny.

W ramach dyskusji zabrali głos koledzy z naszego Oddziału: Kol. Ingarden w sprawach architektoniki M.D.M., a kol.Leśniewski omawiał problemy budownictwa przemysłowego.

Rekapitulując wyniki obrad przewodniczący Kol. Jaszuński wskazał na niebezpieczeństwo schematyzmu w projektach, brak śmiałej kompozycji brył architektury budownictwa mieszkaniowego, oraz na niedociągnięcia w opracowaniach szczegółów kończąc słowami Krasińskiego: "Nowe rodzi się w Walce".

Z ogólnych wypowiedzi Kolegów biorących udział w obradach wynikało, że poziom pokazu był krokiem naprzód w stosunku do wystawy zeszłorocznej w Zachęcie.
Niemniej należy stwierdzić, że poza niektórymi pracami bardzo

wysokiej klasy, ogólny charakter pokazu był raczej przeciętny.

Praca włożona w R.P.A. w Warszawie jest poważnym wkładem w dorobku architektonicznym naszego czasu a w każdym razie dała w ujawnieniu, tak dobrych, jak i słabych stron organizacji wskaźniki - dla dalszych, pozytywnych poczynań architektonicznych.

Zbyt krótki czas na przygotowanie pokazu, oraz sprawa kosztu na opracowanie nie dała możliwości do lepszego, graficznego wyposażenia prac,

Oświadczenie Kol. Garlińskiego, stwierdzające, że wystawa wrześniowa będzie dysponowała poważniejszym kredytem na opracowania graficzne należy przyjąć z zadowoleniem.

O REGIONALNYM POKAZIE ARCHITEKTURY W POZNANIU. - Sprawozdawca: kol. Kazimierz Karasiński.

W dniach 23 i 24 maja br. grupa kolegów z Miastoprojekt-Kraków uczestniczyła w zjeździe i obradach architektów i artystów - plastyków w Poznaniu, przeprowadzonych w czasie trwania Regionalnego Pokazu Architektury. Tematem obrad była krytyka wystawionych projektów architektonicznych, omówienie osiągnięć projektowych oraz współpraca architektów z plastykami.

Pokaz był umieszczony w dwóch pawilonach Kultury i Sztuki na Targach Poznańskich i przedstawiał dorobek ostatniego okresu Biur Projektowych województw poznańskiego, dolnośląskiego, łódzkiego i zielonogórskiego. Reprezentowane były wszystkie specjalności: budownictwo mieszkaniowe, szkolnictwo wszystkich stopni, szpitalnictwo, budownictwo użyteczności publicznej, biurowce, budownictwo wiejskie, projektowanie w dzielnicach zabytkowych, urbanistyka i tereny zielone.

Opracowania elewacji Rynku "Nowego Targu" we Wrocławiu oraz Ratusza Poznanskiego spotkały się ze szczególnym uznaniem zwiedzających; cechowała je i staranność w odtwarzaniu dawnych form architektonicznych i interesujące podanie graficzne.
Z prac projektowych na uwagę zasługiwało nowe opracowanie elewacji budynków mieszkaniowych /Poznań/, zakład kąpielowy w Łodzi, oraz biblioteka uniwersytecka również w Łodzi. Kolegium Oceny z wystawionych projektów użyteczności publ. najwyżej oceniło szkicowy projekt na Dom Turysty w Zakopanem /praca konkursowa kol.kol. Brzozy i Kupca z Wrocławia/.

Urbanistyczne opracowania konkursowe Placu Wielkopolskiego w Poznaniu cechowała nieprzeciętna troskliwość o najtrafniejsze powiązanie tradycji i otoczenia zabytkowego z nowoczesnymi wymaganiami placów dla masowych zebrań i manifestacji.

Dyskusja toczyła się w ciągu obu dni przy napełnionej sali obrad. Głównym tematem, wokół którego toczyła się dyskusja, było zagadnienie współpracy architekta z plastykiem oraz zachowania dawnej architektury, natomiast nie wiele było rozważań na temat architektury dnia dzisiejszego, na temat wystawionych prac, mimo, że programowy referat dyr. Szymborskiego, wygłoszony na wstępie obrad takie wytyczył linie dyskusji.

W obradach brał udział Ob.Minister inż.arch. Roman Piotrowski i w zakończeniu obrad przeprowadził podsumowanie dyskusji.
Ob.Minister powiedział,
że jakkolwiek udział w dyskusji był bardzo liczny /54 mówców/, to jednak dyskusja nie dała oczekiwanych rezultatów, nie analizując /z bardzo małymi wyjątkami/ wystawionych projektów, Nie miała cech krytyki, która jest najcenniejszym wkładem w rozwój i postęp twórczości architektonicznej.
Poziom projektów pokazowych nie był zadawalający, jakkolwiek wyższy od prac, oglądanych na zeszłorocznym przeglądzie.
Pracę nad sobą trzeba pogłębić. Praca nie jest zakończona, musimy zrozumieć, że oczekiwanych "wytycznych" na tworzenie nowej architektury władze centralne nie "dostarczą". Architekci muszą ją sami wypracować.
Ob.Minister podkreślił, że docenia potrzebę zacieśnienia współpracy architektów z artystami-plastykami, lecz te jednak, któro winny rozpocząć organizację społeczno zawodowe samorzutnie.
Trzeba również wspomnieć o stronie organizacyjnej Pokazu i obrad. Sprawne i punktualne przeprowadzanie obrad, oraz staranie o wygodę i rozrywki po obradach cechowała gospodarzy w stosunku do gości. Na uznanie i wdzięczność zasłużyli sobie poznańscy Koledzy za gościnne i serdeczne przyjęcie kolegów, przybyłych z odległych stron Polski.

KURS IDEOLOGICZNO - ZAWODOWY DLA ARCHITEKTOW - Kraków - 18 do 28 czerwca 1952r.

Zawiadamiamy Kolegów, że na zlecenie Zarządu Głównego SARP, Oddział Krakowski SARP organizuje ogólnopolski KURS IDEOLOGICZNO-ZAWODOWY DLA ARCHITEKTOW, który odbędzie się ma w Krakowie w dniach 18 - 28 czerwca br.

Kurs ma na celu dać architektom pracującym w zawodzie pogłębienie światopoglądowo ideologiczne, powiązanie z zagadnieniami ekonomiki Planu 6-letniego i najnowszymi osiągnięciami projektowania specjalistycznego, jednocześnie kładzie silny nacisk na zagadnienia plastyki i tworzenia formy.

Program Kursu przewiduje zajęcia całodniowe - wykłady, seminaria, rysunek, pokazy i wycieczki - przyczym w ogólnych ramach 100 godzin obejmuje następujące grupy przedmiotów:

a/ Zagadnienia materializmu dialektycznego i historycznego, ogólne prawa estetyki w sztuce i w architekturze, osiągnięcia architektury radzieckiej oraz analiza historycznego rozwoju architektury polskiej, razem ok. 34 godziny

b/ Studium form i środków architektonicznych, rysunek odręczny, repetytoria form klasycznych i rodzimych, wnętrza i plastyka.
razem ok. 38 godzin

c/ Zagadnienia ekonomiki Planu 6-letniego, oraz zagadnienia projektodawcze jak urbanistyki, mieszkalnictwa, budownictwa przemysłowego i wiejskiego.
razem ok. 20 godzin

---

d/ Udział w Naradzie Architektów na Regionalnym Pokazie architektury

ok. 8 godzin

Zajęcia na Kursie, z wyj. rysunku odręcznego, odbywać się będą w Domu Technika /NOT/ - Kraków, ul.Straszewskiego 28.

Zarząd Główny SARP przeprowadza starania w resortowych Ministerstwach o zwolnienia dla uczestników Kursu w formie płatnych urlopów na podstawie obowiązujących przepisów o dyscyplinie pracy. W wypadku uzyskania bezpłatnego urlopu na Kurs - SARP przewiduje zwrot uczestnikowi ryczałtowego wyrównania. Zamiejscowi uczestnicy kursu otrzymują ponadto diety, kwatery oraz zwrot kosztów podróży.

Apelujemy do Kolegów o zainteresowanie się Kursem, o występowanie do Kierownictwa Zakładów pracy za pośrednictwem odnośnego Zarządu Koła SARP celem uzyskania urlopów kursowych. Zarząd Oddziału SARP przeprowadził z Kierownictwami zakładów pracy na terenie Krakowa wstępne rozmowy dotyczące zwolnień.

Wykładowcami Kursu są koledzy Architekci i zaproszeni specjaliści z Warszawy i Krakowa.

Kandydatury imienne na Kurs poprzez Zarządy Kół SARP, względnie indywidualnie należy zgłaszać do Kierownictwa Kursu. Siedziba Kierownictwa Kursu: Sekretariat SARP-Kraków, ul. Mikołajska 8 m.6. tel.506-98 /w dni powszednie od 14-19-tej z wyj. sobót/. Kierownictwo Kursu powierzone zostało kol.Januszowi Zakrzewskiemu, który w sprawach Kursu urzęduje w Sekretariacie SARP w godz. od 14-15 tej.-

---

Dnia 10.VII.1952r. w sali NOT o godz.17-tej.

odbędzie się

ZWYCZAJNE WALNE ZEBRANIE CZŁONKÓW KRAKOWSKIEGO ODDZIAŁU SARP

z następującym programem:

1. Wybór przewodniczącego
2. Odczytanie protokołu z ostatniego Walnego Zebrania
3. Sprawozdanie ustępującego Zarządu SARP.
4. Sprawozdanie Komisji Rewizyjnej.
5. Wybory Władz Krakowskiego Oddziału SARP.
6. Wolne wnioski.

SPRAWOZDANIE Z NADZWYCZAJNEGO WALNEGO ZEBRANIA KRAKOWSKIEGO ODDZIAŁU STOWARZYSZENIA ARCHITEKTÓW R.P. w dniu 3.IV.1952r.

Zebranie rozpoczęło się wg. programu referatem Kol.Bościszewskiego, który krótko omówił założenia nowej konstytucji, uwypuklając punkty wiążące się z zawodem architekta i jego rolą w życiu państwowym. Następnie w ramach dyskusji, Kol.Jasieński

wniósł wniosek poprawki do konstytucji, którą zebranie uchwaliło w następującym brzmieniu:

Do art.8. po słowach .... urządzenia komunalne dodać: "pomniki sztuki i przyrody, obszary o cechach krajobrazu naturalnego, zabytki budownictwa ludowego i wszelkie inne dzieła ręki ludzkiej tworzące kulturalne środowiska życia zbiorowego".

Do art.62 jako punkt 3 dodać: "Ponieważ koniecznym środkiem kulturalnego wyrobienia jest bezpośrednie środowisko życia, Panstwo otoczy opieką rodzinny krajobraz wraz z zabytkami przyrody i budownictwa ze szczególnym uwzględnieniem zabytków budownictwa ludowego i jego tradycji".

Następnie wybrano członków Komisji Matki dla wyborów do Komisji Weryfikacyjnej w osobach Kol.Kol. Kruga, Olszakowskiego, Koczura, Janowskiego, Nehringa, Laszczki.

Następnym punktem programu było sprawozdanie z bieżących prac Zarządu. Pierwszy złożył sprawozdanie Sekretarz Zarządu Kol. Mieszkowski, następnie Skarbnik Kol.Wichman. Ostatnim było obszerne sprawozdanie Prezesa Oddziału Kol.Ptaszyckiego.
W dalszym ciągu zebrania po dosyć słabej dyskusji na temat konkursów na otoczenie Wawelu, konkursu na śródmieście Warszawy i prac związanych z Krajową Nagrodą Architektoniczną, przystąpiono do wyboru członków Komisji Weryfikacyjnej Oddziału. W wyniku głosowania zostali wybrani Kol Kol.Gałęzowski Józef, Wąs Stefan, Krug Jan, Juszczyk Stanisław, Olszakowski Zbigniew.

W czasie obliczania głosów Kol Opaliński ogłosił warunki konkursu na rysunek architektoniczny "Stary i Nowy Kraków".

Zebranie uchwaliło obniżenie składki członkowskiej do wysokości 4 zł.-

---

SPRAWOZDANIE FINANSOWE KRAKOWSKIEGO ODDZIAŁU S.A.R.P. ZA OKRES OD 10 MAJA 1951 DO 10 MAJA 1952r. - Władysław Wichman.

Równolegle z rozpoczęciem przez nowy Zarząd działalności wprowadzona została jednolita buchalteria S.A.R.P. w myśl instukcji N.O.T.
W Oddziale sporządzane są dwa razy w miesiącu raporty kasowe i wrazz z wszystkimi rachunkami i innymi załącznikami przesyłane do Zarządu Głównego. Główny buchalter prowadzi księgowość. Do obowiązków Skarbnika należy przelewanie wypłat, kontrola wydatków i wpływów oraz właściwe prowadzenie raportu kasowego.
Gospodarka finansowa została uporządkowana i posiadany zatwierdzony budżet w wysokości 14.000 zł.
Na wydatki pozabudżetowe otrzymujemy subwencje po złożeniu umotywowanego zapotrzebowania np. na konkurs rysunkowy 3.500 zł.- remont lokalu 5.000 zł. Wpływy ze składek członkowskich przekazywane są w całości do Zarządu Głównego, wpłacane na Fundusz Pomocy Koleżenskiej odsyłane są na osobne konto. Główną troską Zarządu w zakresie spraw finansowych było zlikwidowanie olbrzy-

nich zaległości w składkach i F.P.K. Zorganizowana została sieć inkasentów w poszczególnych Kołach S.A.R.P., którzy w dużej mierze spowodowali uregulowanie zaległości w składkach członkowskich.
Wpłaty na F.P.K. są w dalszym ciągu niezadawalające. W myśl nowego statutu zmuszeni byliśmy wystąpić do Zarządu Głównego o skreślenie z listy członków S.A.R.P. Kolegów zalegających ze składkami i niewykazujących się równocześnie żadną działalnością na terenie Oddziału.

Poniższe zestawienie obrazuje stan akcji zbierania wpłat na Fundusz Pomocy Koleżenskiej, oraz składek członkowskich.

Składki			F.P.K.	
miesiąc	ilość płacąc.	kwota	ilość płacąc.	kwota
maj 1951	76	1481		
czerwiec	39	1157		
lipiec	53	809		
sierpień	49	6[illegible]5		
wrzesień	50	592		
październik	64	924		
listopad	87	2204		
grudzień	73	1144		
styczeń 1952	75	1345	25	577
luty	77	1514	17	360
marzec	90	1478	18	270
kwiecień	1[illegible]3	1985	42	378
maj	48	-	-	-

W sobotę dnia 21.VI.1952 w restauracji "Warszawianka" ul. 1-go Maja 5, o godz. 20-tej odbędzie się

ZEBRANIE TOWARZYSKIE

dla Członków Krak.Oddziału oraz Gości przybyłych na dyskusje w czasie R.P.A.

Prosimy o jak najliczniejsze wzięcie udziału i wspólne spędzenie wieczoru po dyskusji.

KONKURS NA OTOCZENIE A.G.H.

Zabudowa starych terenów Akademii Górniczo - Hutniczej w dotychczasowym opracowaniu wymagają rewizji. "Miastoprojekt" w porozumieniu z inwestorem i Oddziałem S.A.R.P. zorganizowało konkurs oparty na regulaminie Alternatywnych Opracowań Projektowych.
Tematem konkursu było szkicowe opracowanie urbanistyczne w skali 1 : 2000 wyżej wspomnianego terenu.

Do współzawodnictwa zaproszono 5 zespołów, z których 3 oddały prace:

---

1. Z pracowni A.6. w składzie Kol.Olszakowski, Kol.Moj.
2. Z pracowni U.2. w składzie Kol.Kol. Karakiewicz, Zawiła, Klecki.
3. Z pracowni U.3. w składzie Kol.Kol. Solawa, Pencakowski, Grygorowicz.

Sąd w składzie Kol.: Prof.Żórawski, Gruszczynski, Krug, Ptaszycki i Ciechanowski oraz delegatów inwestorów i "Miastoprojektu": Prof.Zalewskiego, Rektora Grzybowskiego, Kol.Juszczyka, Ptaszyckiego, Tadaniera, Olesia i Kol Buraczewskiej z Prezydium Miejskiej Rady Narodowej, uznał za względnie najlepszą pracę Nr.2, podkreślając jednocześnie niedojrzałość wszystkich trzech prac do realizacji.

W dniu 8 maja b.r. odbyła się dyskusja S.A.R.P. na temat prac konkursowych.

Mimo pełnej sali w N.O.T.-niestety ożywiona dyskusja wykazała, że zagadnienie rozbudowy A.G.H. i sąsiednich terenów skutkiem ciągłych zmian programowych i trudności wynikających z faktów już zaistniałych, nie znalazło dotychczas godnego rozwiązania.

Prace konkursowe wnosząc szereg pomysłów nowych, może z powodu bardzo pospiesznego a tym samym pobieżnego opracowania - znalazły się również nie na najszczęśliwszej drodze poszukiwań i nie dały jeszcze ostatecznego rozwiązania.

JERZY PETERENZ: "LEONARDO DA VINCI" /sprawozdanie z odczytu Kol. Zina "Twórczość Leonarda da Vinci"/.

"Nigdy w życiu nie pragnij za dużo" - jedna z ostatnich notatek pamiętników Leonarda da Vinci, charakteryzuje w pełni jak silnym motywem jego twórczości była ambicja. Tym ciekawym cytatem zakończył kol. W.Zin swój referat, naświetlający dalcko od szablonu, sylwetkę wielkiego artysty. Zamiarem prelegenta było ujawnienie motoru twórczości da Vinci'ego. Na wstępie nakreślił tło epoki, w syntetycznych skrótach podał te jej cechy, które wywarły bezpośredni wpływ na kształtowanie sylwetki Leonarda. Specjalną uwagę poświęcił referent nastawieniu epoki renesansu, która wytworzyła wielostronność zainteresowań i wyzwoliła dążenia odkrywcze i poszukiwawcze. Silnym momentem kształtującym we wszystkich okresach twórczości da Vinci'ego jest jego życie. Prelegent, operując dużym zasobem zdarzeń i faktów, o szerokim zasięgu, wprowadzając liczne dygresje uwydatnia szereg cech.

Scisły kontakt z naturą stwarza u Leonarda dążenia do wielostronnego i pełnego poznania istoty zagadnień. Jest samoukiem od początku do końca życia. W studiach postępuje po linii własnej, najbardziej odmiennej, sięgając indywidualną koncepcją wynalazczą i twórczą niejednokrotnie setki lat naprzód i kierowany niesłychaną intuicją. Nigdy nie idzie jedną drogą dwa razy, nie wraca do spraw przegranych - klęska w jednej dziedzinie przerzuca go do nowego zakresu, zaś wszystkim kieruje "spekulatywny zmysł poszukiwawczy". W pozumieniu dzieła sztuki wybiega da Vinci również przed swoją epokę, gdyż nie zamyka go w ramach

estetyki, chciałby widzieć w nim zdolność przekazywania równolegle szeregu innych wrażeń. Ekspresja niektórych obrazów Leonarda jest więc świadoma i programowa, wynikająca z jego podejścia. Syntetyczność patrzenia i podania rysunku ułatwiały da Vinci'emu jego ambitne zamierzenia, a istotnym motorem jego działalności było pragnienie sławy za wszelką cenę.

Kol. W.Ziń odbiega w swoim referacie od utartych ujęć; w sposób oryginalny przeprowadza analizę psychologiczną i twórczą, opierając się przy niej na wyświetlanych reprodukcjach wybranych dzieł Leonarda.

JERZY PETELENZ: "UKŁADY OSIOWE I ASYMETRYCZNE W URBANISTYCE REALIZMU SOCJALISTYCZNEGO", - /Sprawozdanie z odczytu Kol.Domańskiego/.

Kol.Prof.Domański przeprowadza analizę szeregu rozwiązań układów urbanistycznych Rzymu, Paryża, Wersalu, Moskwy, Leningradu Karlsruhe. W wyświetlanych fragmentach założeń poświęca specjalną uwagę obiektom powstałym w ostatnich stuleciach, przyczym przeprowadza szereg nawiązań do okresu średniowiecza i starożytności. Rzucone przykłady pozwalają na ustalenie charakterystycznych schematów i ich zdefiniowanie.

Kompozycje osiowe wymagają symetrii sytuacyjnej i kompozycyjnej, jedności układu, zdecydowanych zamknięć, treściowo i przestrzennie silnych na obu biegunach, stanowiących dominaty zespołu. Przerwanie osi w jednym czy w kilku punktach daje szereg układów osiowych, lecz nie jedną całość.

Kompozycje osiowe jednobiegunowe, charakterystyczne przez zbieżność szeregu linii w jednym punkcie można określić raczej jako układy dośrodkowe. Posiadają jedną diminantę na przecięciu osi, których odpowiedniki biegunowe leżą teoretycznie w nieskończoności. Studium układów osiowych, jedno czy dwu biegunowych wskazuje na zasadnicze przesunięcie treściowe, co stoi w bezpośrednim związku z przemianami struktury społecznej i politycznej na przestrzeni historii.

Kompozycje frontalne cechuje brak odpowiedników. W powiązaniu z większym zespołem urbanistycznym o szerszym zasięgu, wywołują w nim zakłócenia i oddziaływać mogą łamiąco na dyspozycje generalną w wypadku silnego podkreślenia osi architektonicznej, której brak dowiązania.

Prelegent formułuje wytyczne komponowania osiowych układów, wynikające z analizy prawidłowych rozwiązań:

1/ radialne skierowanie osi w stosunku do istniejących ośrodków ciążenia

2/ profil podłużny terenu między biegunami płaski, korzystniej wklęsły, w żadnym wypadku wypukły, gdyż przekreśla zamierzenie osiowe, przecinając oś między biegunami. /w wypadku załamania osi w rzucie konieczne akcentowanie tego punktu/.

3/ w profilu poprzecznym założenia osiowego konieczność symetrii terenowej i równowagi architektonicznych ram w stosunku do osi.

Na terenach płaskich korzystne jest zakładanie układów osiowych w wypadku braku zdefiniowanych elementów wiążących. Rygory tego układu dają zdecydowany kręgosłup urbanistyczny.

W okolicach górzystych zakładanie osi możliwe jest tylko prostopadle do stoków, jednak tereny te sugerują rozwiązania swobodne. Dyskusja przeprowadzona na temat aktualnych rozwiązań urbanistycznych Warszawy, Krakowa i Nowej Huty w oparciu o wnioski wynikające z referatu prof.inż.arch. A.Domańskiego postawiła szereg zagadnień w nowym świetle.

Syntetyczne ujęcie zagadnienia przez prelegenta, jasno i pewnie wyprowadzone wnioski, stanowią cenny materiał dla projektantów urbanistów.

K R O N I K A

1. W okresie od maja do połowy czerwca odbyły się Regionalne Pokazy Architektury w Warszawie, Poznaniu i Gdańsku. W pokazach tych brali udział jako delegaci koledzy z Biur Projektowych z terenu Krakowa.

   Na pokazie poznańskim były wystawione prace Kol.Korskiego, członka naszego Oddziału.

2. W dniu 29.III.52r. odbyło się zebranie organizacyjne Koła SARP przy pracowniach konserwatorskich:

   1/ Kierownictwa odnowienia Zamku na Wawelu.

   2/ Pracowni konserwacji zabytków

   z udziałem delegata Zarządu SARP Kol.Wichmana i Zakrzewskiego. Przewodniczącym Koła wybrany został Kol.Mazur, zastępcą Kol. Kurkiewicz. Na zebraniu Koła Konserwatorskiego SARP w dniu 27.V.52r. - na które zaproszono szereg kolegów zajmujących się konserwacją z terenu Krakowa - Kol.St.Kempka wygłosił referat pt. "Barwa w architekturze".

   Referat został wygłoszony wg. następującej dyspozycji:
   1/ Rys. historyczny /na tle dziejów architektury/ roli koloru w architekturze.

   2/ Program konserwacji i inwentaryzacji zabytków.

   Referat był ilustrowany bogato oryginalnymi kopiami malowideł ruskich Kaplicy Świętokrzyskiej na Wawelu, kopie inwentaryzacji konserwatorskich, przykłady stosowania barwy w architekturze regionalnej oraz klasycznej.

3. Komisja programowa narady architektonicznej w Warszawie opracowała tezy do głównych referatów, które mają być wygłoszone na naradzie. Komisja oddziałowa po zapoznaniu się z tymi tezami na posiedzeniach z udziałem przedstawicieli poszczególnych kół rozdzieliła materiał wg. zainteresowań poszczególnych środowisk do przedyskutowania i rozwinięcia. Powyższą akcję planujemy na miesiąc lipiec.

Całość materiału podzielona jest następująco:

"Klasyka radziecka jako wzór dla rozwoju architektury w krajach demokracji ludowych" /Rościszewski/

"Przegląd dorobku architektury Polski Ludowej - główne osiągnięcia, główne błędy, wnioski". /Murczyński, Tyszkowski/.

"Dezurbanizacja" /Nowak/.

"Pejzaż nowych dzielnic przemysłowych" /Lisowski/

"Osiągnięcia w konserwacji zabytków" /Mazur/.

"Rozwój techniki budowlanej" /Komornicki, Karasiński/

"Metoda realizmu socjalistycznego, ideowa treść obrazu architektonicznego, realistyczny warsztat twórczy" /Murczyński/ Leśniewski/.

"Poszukiwanie formy narodowej" /Cwiżewicz/.

"Dziedziny opóźnione: urbanistyka, przemysł, kolejnictwo" /Juchnowicz, Benedyktowicz, Ciechanowski/.

"Przemiany w twórczości jednostek i zespołów" / - /

"Oblicze najmłodszych architektów" /Korski, Ingarden/

"Projektowanie urbanistyczne - opóźnienia, walka o obraz miasta / Skrzybalski/.

"Nowa skala i jedność kompozycyjna" /Pencakowska/

"Realistyczna spuścizna urbanistyki" /Machnik/.

"Stare dzielnice miasta - ciągłość rozwoju miasta" /Krakowski, Jasieński/.

"Pałac Kultury i Nauki w Warszawie" /Janowski, Krug/.

"Organizacja Biur projektów i pracowni projektowych" /Nehring, Komornicki, A.Krzyżanowski/.

"Zatwierdzanie projektów" /Ciechanowski/

"Krytyka architektoniczna" /Żórawski, Juchnowicz/.

"Ocena szkolnictwa architektonicznego" / - /.

"Treść socjalistyczna - podniesienie poziomu architektury" /Leśniewski/

"Romantyka architektury nowych miast" /Krakowski, Jasieński/

"Mistrzostwo architektoniczne i nauka kompozycji architektonicznej" /Tyszkowski, Mieszkowski, Mieszkowska/.

"Kontakt twórczy z architekturą polską" /Cwiżewicz, Ziń/.

"Znaczenie znajomości osiągnięć architektury radzieckiej dla pracy architekta" /Rościszewski/.

"Architektura przemysłowa" /Żórawski/

"Walka o ekonomię w projektowaniu architektonicznym" /Nehring/

"Konkursy" /Janowski/

Nazwiska umieszczone przy tematach są nazwiskami proponowanych przez Komisję oddziałową referentów.

4. Dnia 16.VI.1952r. upłynął termin Konkursu rysunkowego ogłoszonego przez Krakowski Oddział SARP pt. "Stary i nowy Kraków oraz ziemia Krakowska" w rysunku architektonicznym.
W Sekretariacie Oddziału złożono szereg prac, które zostaną rozpatrzone przez Sąd konkursowy w najbliższych dniach.

5. Dni Krakowa połączone z wielkim festiwalem sztuki, w zakresie twórczości plastycznej znalazły swój wyraz w wystawie poświęconej twórczości Wyczółkowskiego w Pałacu Sztuki, oraz w Regionalnym pokazie Architektury w salach Miejskiej Rady Narodowej /plac W.W. Swiętych/.

6. Program regionalnego pokazu architektury w Krakowie.
15 - 29 czerwca w salach Prezydium Miejskiej Rady Narodowej.

15.VI. godz. 12.00	- otwarcie
17.VI. godz. 12.00	- zebranie dyskusyjne dla członków Rad Narodowych
19.VI. godz. 17.00	- zebranie dyskusyjne NOT /PZITB/ i Zw. Zaw.Prac. Budownictwa.
21.VI. godz. 10.00	- otwarcie zjazdu oraz obrad architektów i artystów plastyków.
22.VI. godz. 9.00	- dalszy ciąg obrad. /przewidziana wycieczka do Miasta Nowa Huta/.
25.VI. godz. 17.00	- dyskusja młodzieżowa
27.VI. godz. 17.00	- publiczna narada dyskusyjna
29.VI. godz. 18.00	- zamknięcie pokazu.

Zwiedzanie pokazu codziennie w godzinach od 10.00 do 20.00.

7. W dniach 24, 25, 26 maja odbył się w Warszawie zjazd Towarzystwa Urbanistów Polskich. Zjazd poświęcony był problemom budownictwa mieszkaniowego ZOR. Należy powitać próbę przeprowadzenia na zjeździe oceny porównawczych osiągnięć architektoniczno-urbanistycznych w budownictwie osiedlowym na obszarze całego kraju. Wnikliwe analizy w referatach jak i szerokiej dyskusji podkreśliły konieczność pogłębienia projektowania i wykonawstwa budowlanego oraz form pracy służby inwestycyjnej w tak ważnym masowym budownictwie.
Należy stwierdzić, że zagadnienie budownictwa trzytraktowego, tak mocno reprezentowane na naszym terenie przez kol.Jasieńskiego, wychodzi ze stadium dyskusji.

8. Zarząd Oddziału Krakowskiego SARP przeprowadził rozmowy z redakcją miesięcznika "Architektura", i ustalił, że numer styczniowy 1953 będzie numerem regionalnym krakowskim. Obejmuje on 90 fotografii i 80 stron tekstu /maszynopisu /.

9. SARP w nowym lokalu. Dotychczasowy lokal naszego oddziału przy ul.Mikołajskiej 8 został odnowiony i uporządkowany. Sciany odmalowane, nowe wyposażenie wnętrza, fotografie i ry-

---

sunki na ścianach tworzą odpowiednie ramy dla naszych zebrań organizacyjnych. Kolegów, którzy dotąd nie widzieli odnowionego lokalu, prosimy o przyjście i oglądnięcie siedziby swojej organizacji.

TERMINARZ WYCIECZEK ORGANIZOWANYCH PRZEZ ODDZIAŁ KRAKOW S.A.R.P.
SEKCJA WYCIECZKOWA w okresie V - VI/52r.

25.V. Olkusz, Rabsztyn, Ogrodzieniec, Pilica, Żarnowiec, Miechów, /c/ koszt około 15 zł.

7.8.9.VI. Gdańsk i okolica. Pokaz Region.Archit.

29.VI. Ojców, Pieskowa Skała, Grodzisko /PKS/ koszt około 10 zł.

6.VII. Staniątki, Wiśnisz, Melsztyn, Zakliczyn, Dębno /PTTK/ koszt około 30 zł.

20.VII. Nowy Targ, Dębno, Czorsztyn, Niedzica /PKS/ koszt około 25 zł.

3.VIII. Mogiła, Igołomia, Koszyce, Nowy Korczyn, Wiślica /PTTK/ koszt około 30 zł.

15.16.17.VIII. Lublin, Puławy, Kazimierz n/Wisłą koszt około 110 zł.

31.VIII. Krzeszowice, Czerna, Tenczynek /PTTK/ koszt około 12 zł.

12.13.14.IX. Sandomierz, Zawichost, Opatów, Ujazd, Szydłów, Klimontów, Kopszywnica, Baranów.

28.IX. Cieszyn.

Uwaga: Kierownictwo zastrzega zmianę terminów i trasy wycieczki.

Oznaczenia: /c/ ciężarówka
/PKS/ autobus PKS
/PTTK/ " PTTK
bez znaków mieszane.

REGULAMIN WYCIECZEK SARP ODDZIAŁ KRAKOW.

1/ Wycieczki przeznaczone są przede wszystkim dla członków SARP, a dopiero w miarę miejsca po zamknięciu listy zgłoszeń dla osób wprowadzonych.

2/ Uczestnik wycieczki członek SARP może zabrać ze sobą 1 osobę towarzyszącą.

3/ Zapisy wraz z pełną wpłatą należności będą przyjmowane najpóźniej na 8 dni przed terminem wycieczki. Dla wycieczek dalszych termin ten może być przesunięty na wcześniejszy.

4/ Wycieczki będą realizowane przy zgłoszeniach 40-45 osób dla wycieczek PKS, a 25-35 osób dla wycieczek PTTK. Ilość ograniczona każdorazowo, pierwszeństwo według listy zgłoszeń.

5/ W wypadku braku odpowiedniej ilości zgłoszonych kandydatów wycieczka zostanie odwołana, a pieniądze zwrócone.

6/ Uczestnicy wycieczek SARP są obowiązani stosować się do wszelkich zarządzeń kierownictwa wycieczki.

7/ Wycofanie się z wycieczki po zamknięciu listy zgłoszeń nie upoważnia do żądania zwrotu pieniędzy.

8/ Uczestnicy wycieczki zobowiązują się do złożenia w sekretariacie SARP po jednej fotografii 9 x 12 architektonicznej wykonanej podczas wycieczki, celem założenia archiwum architektonicznego SARP-u.

Komitet redakcyjny Komunikatu: Kol.Kol.Janowska, Patelenz, Tyszkowski.

Okładkę projektował Kol. Witold Korski